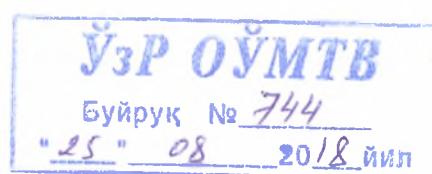

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг малака талаблари*

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат шарқшунослик институти
- Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «18» августи даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш хуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишилдирилар.

МУНДАРИЖА

	бет
Т/р	
1. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи</i>	4
1.1. Кўлланиш соҳаси	4
1.2. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи</i>	5
2. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар</i>	6
2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	7
3. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фандастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	8
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2. <i>5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми</i>	10

**1. 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг умумий таснифи**

**5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича)** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўкув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффакиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидағи расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даражаси) 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даражаси)

Ўкув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даражаси)	Ўкув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўкув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳукукига эга деб хисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютукларини хисобга олган ҳолда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чикиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкувтарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;

– ўз ваколат доирасида битируvчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битиruvчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳукукига эга бўлганabituriyentlar ва бошқа манфаатдорлар.

- турли мулкчилек шаклидаги корхоналарда таржимон ва эксперт-маслаҳатчи сифатида ишиш.

1.2.3. 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот;
- маънавий-маърифий;
- молиявий-иктисодий;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат;
- ташкилий-бошқарув;
- ишилаб чиқарии ва хизмат кўрсатиш;
- педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида).

Йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ўзгаришилар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5231000 -- Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5A231001 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқиши давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши;
- гуманитар, табиий ва илмий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- табиат ва жамиятда кечеётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиш;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи хукукий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиш;
- ахборот йиғиш, саклаш, қайта ишлиш ва улардан фойдаланиш усусларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалавриат йўналиши бўйича ракоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал килиш зарурияти тұғрисида илмий тассаввур ҳамда әထиқодға, ўзини жисмоний чиниқтириш үқув ва күнімаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- ўрганилаётган минтақа (мамлакат) иқтисодиётига оид турли тадқиқотларни амалга ошириш, улар билан боғлик амалиётларни ўтказиш, илмий-тадқиқот натижаларини амалиётга татбиқ этиш ҳамда ўрганилаётган минтақа (мамлакат) иқтисодиётига оид адабиётларни экспертиза қилиш тартиб-қоидаларини ишлаб чиқишида қатнашиш;
- маҳсус адабиётлар ва хорижий мамлакатлар иқтисодиётига оид бошқа илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқиқот ютуқларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, хорижий мамлакатлар иқтисодиётига оид адабиётлар экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этишда қатнашиш **қобилиятига эга бўлиши лозим.**

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- диний конфессияларнинг фаолияти, глобаллашув шароитида кечеётган жараёнларда динларнинг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бориш;
- маҳаллаларда маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал сухбат ўтказиш;
- миллий ва диний урф-одат ва маросимларни ўтказиша умуминсоний қадриятлар, меҳр-муруват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш **қобилиятига эга бўлиши лозим.**

Молиявий-иктисодий фаолиятда:

- давлат ва хўжалик юритувчи субъектлар молиясини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-хукукий хужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
- меҳнат бозорида кадрлар маркетинги тадқиқотларини ўтказиш;
- иқтисодиёт субъектлари фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни хисоблаш усулларини қўллаш;
- ижтимоий меҳнат аудити фаолият йўналишларини белгилаш;
- иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Хисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- меҳнат соҳасидаги маълумотларни йигиши, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;
- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

- мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
- меҳнат кўрсаткичиларнинг ўзгариш тенденциялари ва динамикасини таҳлил қилиш;
- молиявий ва статистик ҳисботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;
- таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиши;
- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;
- меҳнатни ташкил қилиш ва меъёрлаштириш;
- иш жойларини режалаштириш, лойиҳалаш ва ташкил этиш;
- меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этиш ва тартибга солиш;
- меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланишини назорат қилиш;
- аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизимини ташкиллаштириш;
- бошқарув қарорларини қабул қилиш;
- иқтисодиёт тармоқ ва корхоналари ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- давлат ва хўжалик юритувчи субъектлар молиясини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қопунлари ҳамда меъёрий-хуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- бизнес-режаларни ишлаб чиқиши ва амалга ошириш;
- меҳнат бозорида кадрлар маркетинги тадқиқотларини ўтказиш;
- иқтисодиёт субъектлари фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усусларини кўллаш;
- ижтимоий меҳнат аудити фаолият йўналишларини белгилаш;
- иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиши;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш;
- ишлаб чиқариш фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиши ва татбиқ қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнғин, техника ва меҳнат хавфсизлигини таъминлаш;
- йўналишига мос мавзулардаги лойиҳалар, манбалар, адабиётлар, электрон видео ва аудио маҳсулотларни экспертиза қилиш;
- ихтисосликка мос соҳалар бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш **қобилиятига эга бўлиши лозим.**

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимида):

- умумий ўрта, ўрта маҳсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари ҳамда ўрганилган шарқ ва гарб

тилларидан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб, назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиши;

– ўкув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиши учун зарур бўлган ўкув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;

– мустақил таълим ва ижодий қидирив натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини муентазам такомиллаштириб бориш **қобилиятларига эга бўлиши лозим**.

3. 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

**5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича)** бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва табиий-илмий;
умумкасбий;
ихтисослик;
кўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўкув режалар мажбурий ўкув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўкув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасига мувофиқ равища якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўкув режа фанлари блокларн мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўкув режаларида гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва ахамияти ҳақида олий даражадаги тасавурларни шакллантириши;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чукур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки:

математик ва табиий-илмий фанлар билан маҳсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаши;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чукур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириши;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуклар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

иктисодий ғояларнинг асосий оқимлари эволюциясининг хусусиятлари ва тенденциялари, миллий иктиносидиёт ва унинг макроиктисодий ўлчамлари, иктиносидий салоҳиятдан самарали фойдаланиш муаммолари юзасидан назарий хулосалар чиқариши;

статистика амалиётида қўлланиладиган иктиносидий кўрсаткичлардан фойдаланиши;

жаҳон иктиносидиётни ва ҳалқаро иктиносидий муносабатлар соҳасида маълумотлар йиғишни ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини баҳолашни билиши;

режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, бозор ҳолати ҳақида ахборот тўплаш ва қайта ишлаш, пул, кредит, қимматли қофозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

бюджет-солик сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўналишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуслари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш тизимидағи институтлар фаолияти ва уни ташкиллаштириши;

бозор хўжалиги шароитида ташкил иктиносидий фаолият йўналиши, механизми ва амалга ошириш шакллари; мамлакат ташкил савдоши ривожланишининг замонавий ҳолати ва муаммолари (ташкил савдо статистикаси); ташкил иктиносидий алоқаларнинг иктиносидий самарадорлигини баҳолаш; ташкил иктиносидий фаолиятни давлат томонидан тартиба солишининг асосий тамойиллари; ташкил иктиносидий сиёсат соҳасидаги билимларни эгаллаган бўлиши;

замонавий маркетинг методологияси, истеъмолчиликни ўрганиш, товар ва товар сиёсати; стратегик маркетинг, маркетингда режалаштириш, корхонада маркетингни ташкил этиш; менежментнинг вазифа ва усуслари, раҳбарлик услублари, лидерликнинг назария ва амалиёти, ўрганилаётган минтақа мамлакатларида фирмаларни бошқариш, музокаралар назарияси ва амалиёти; ривожланган, ривожлангаётган ва ўтиш даври мамлакатларининг ижтимоий-иктиносидий моделлари хусусиятларини билиши лозим.

ўрганилаётган минтақа(мамлакат)нинг жаҳон иктиносидиётига интеграциялашуви; ўрганилаётган минтақа(мамлакат) ижтимоий-иктиносидий ривожланиш модели хусусиятлари; ўрганилаётган минтақа (мамлакат) тарихи ва маданияти; ўрганилаётган минтақа(мамлакат) давлат тузуми ва ижтимоий-сиёсий оқимлари соҳасидаги билимларни эгаллаган бўлиши;

талабаларнинг асосий ўрганилаётган шарқ тилини ўзлаштириш даражаси “A1 бошланғич” босқичидан бошлаб “B2 тилни мустаҳкам эгаллаш ва эркин мулоқот қила олиш” босқичигача бўлган кўникмалар доирасидаги билимларни қамраб олишга қаратилиши керак.

Ихтисослик фанлар блоки:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича маҳсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва укувларини шакллантириши;

ўрганилаётган мамлакатда ислоҳотлар стратегияси; миллий хўжалик тармоқларида илмий-техника тараққиёти; ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ва макроиктисодий кўрсаткичлар; истеъмол бозори ва аҳоли турмуш даражаси; молия-кредит ва солик муносабатларининг ривожланиши; бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолиятининг ташкил этилиши ва ривожланиши ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишида кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олинади.

Кўшимча фанлар блоки:

таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича кўшимча равишда чукур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

мехнат бозорида ракобатбардошликини таъминлаши ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўкув режалар ва фандастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминлаши;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кафедрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйишган талаблар ОТМ Кенгашни томонидан белгиланади.

3.2. 5231000 – Хоризсий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юкори ҳажми хафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юкори ҳажми хафтасига 30 соатгacha қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўкув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўкув даврининг умумий ҳажми қўйидагicha тақсимланади:

назарий ва амалий таълим -	59,8%;
аттестация -	8,8%;
таътил -	17,6%;
малакавий амалиёт -	10,8%;
битирув малакавий иши -	2,9%.

Назарий таълим ҳажми фанлар блоклари бўйича қўйидагicha тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	25,2%;
умумкасбий фанлар	49,2%;
ихтисослик фанлар	19,6%;
қўшимча фанлар	6,0%.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 551. 1/7

Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

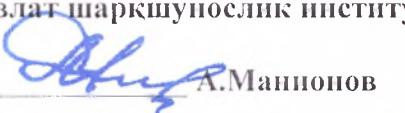
Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, йўналиш, ўрганиш натижалари, касб таълими, жаҳон иқтисодиёти, миллий иқтисодиёт, бозор иқтисодиёти, иқтисодий атамалар, иқтисодий категориялар, иқтисодий ривожланиш моделлари, хорижий мамлакатлар иқтисодиёти, мамлакатшунослик, ташки иқтисодий фаолият, хорижий инвестициялар, жаҳон иқтисодиётининг глобаллашуви, минтақавий интеграция, бизнес, тадбиркорлик, моддий ва молиявий русурслар, маркетинг, менежмент, инновацион менежмент; жаҳон иқтисодиётининг ривожланиш марказлари; замонавий иқтисодий категориялар ва тушунчалар, ижтимоий-иктисодий муносабатлар, ишлаб чиқариш омиллари, моддий, молиявий ва меҳнат ресурслари алмашуви; асосий макроиктисодий кўрсаткичлар; замонавий банк-молия, кредит муносабатлари назарияси ва амалиёти; ўрганилаётган минтақа аҳолисининг миллий-этник ва ижтимоий таркиблари; ўрганилаётган минтақа мамлакатларининг давлат-сиёсий тизимлари; ўрганилаётган минтақа мамлакатларининг хўжалик-иктисодий хусусиятлари; ўрганилаётган минтақа халқларининг илмий ва маданий мерослари; ўрганилаётган минтақа мамлакатлари ижтимоий-иктисодий ҳаётининг комплекс тадқиқот усуслари; жаҳон иқтисодиётининг асосий назариялари; ўрганилаётган минтақа мамлакатларининг иқтисодий қонунчилиги ва иқтисодий ривожланиш хусусиятлари; ўрганилаётган минтақа мамлакатлари ижтимоий-иктисодий ривожланишининг асосий йўналишлари ва иқтисодий ўсиш хусусиятлари; ташки иқтисодий алоқаларни ишлаб чиқишида халқаро иқтисодий муносабатлар; умумлаштириш усуслари, йифиш ва иқтисодий маълумотларни тизимлаштириш; ўрганилаётган минтақа мамлакатларининг саноат, кишлоқ хўжалиги, ташки иқтисодий алоқаларининг ривожланиши хусусиятлари.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда
кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат шарқшунослик институти

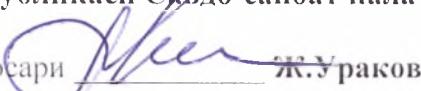
Ректор А.Манионов

2018 йил « 6 » августи

М.ў.

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат нацатаси

Раиси ўринбосари Ж.Ураков

2018 йил « 6 » августи

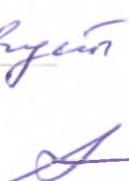
М.ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
хузуридаги

Олий ва ўрта маҳсус, қасб-хунар
таълимини

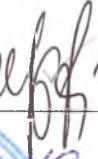
ривоҷи мактаби маркази

Директор Б.Х.Рахимов

М.ў.

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия
университети

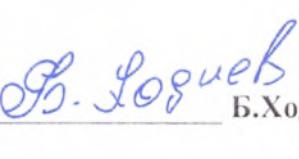
Ректор А.Абдуваҳитов

2018 йил « 10 » августи

М.ў.

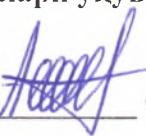
Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Ректор Б.Ходиев

2018 йил « 10 » августи

Тошкент шаҳар ҳокимияти
хузуридаги Ўзбек-Корея ахборот
технологиялари ўқув маркази

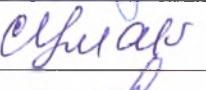
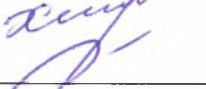
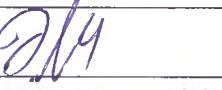
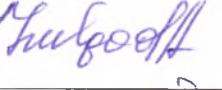
Директор Ф.Амиров

2018 йил « 10 » августи

М.ў.

5231000-Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослиги (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи ишчи гурух таркиби

T/R	Ишчи гурух раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1	Маннонов Абдураҳим Муталовиҷ	Раис. ТДШИ ректори, ф.ф.д., профессор	
Аъзолари:			
2	Абдуллаев Нодир Абдулхаевич	ТДШИ Ўқув ишлари бўйича проректор сиёс.ф.н.	
3	Умарова Саодат Махкамова	ТДШИ Ўқув-услубий бўлим бошлиғи	
4	Ҳусанов Чори Қодирович	ТДШИ Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва сиёсати факултети декани в.б., и.ф.н.	
5	Расулов Тўлқин Саттарович	ТДШИ “Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти” кафедраси мудири, и.ф.д., профессор	
6	Эрмаматов Шоназар Жумакулович	ТДШИ “Иқтисодий назария” кафедраси мудири, и.ф.н., доцент	
7	Қодирова Зулайҳо Абдухалимовна	ТДШИ “Халқаро иқтисодий муносабатлар” кафедраси мудири в.б., и.ф. бўйича PhD	
8	Ваҳабов Абдураҳим Восиковиҷ	ЎзМУ “Макроиктисодиёт” кафедраси мудири, и.ф.д., профессор	

Ректор

М.Ў.

Ўқув ишлари бўйича
проректор

Декан в.б.

А.Маннонов

Н.Абдуллаев

Ч.Хусанов

Ўзбекистон Миллий университетининг Тошкент давлат шарқшунослик институти “Хорижий мамлакатлар иктисодиёти ва мамлакатшунослик” бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратилган малака талабларига истеъмолчилар томонидан киритилган касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари

т/р	Ўзбекистон Республикаси ташқи иктисодий фаолият Миллий банки учун кадр тайёрланаётган кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши		Тошкент давлат шарқшунослик институти бакалавриат таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5231000	Хорижий мамлакатлар иктисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	<ul style="list-style-type: none"> - иктисадчи, маркетолог, корхоналарнинг ташқи иктисодий бўлимларида мутахассис, ташкилот ва муассасаларда таржимон, ҳисобчи ва бошқа лавозимларда ишлаш қўнилмаларига ва қобилиятига эга бўлиш; - амалий фаолиятда интернет тизимида компьютер воситасида ахборот билан ишлаш ва улардан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиш; - ишлаб чиқариш ва бошқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва молиявий ресурсларни режалаштириш қобилиятига эга бўлиши; - ахборот-таълим технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш ва бошқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чикиш қобилиятига эга бўлиши; - маъмурий-ташкилий ва бошқарув ечимларини амалиётга тадбиқ қилиш қобилиятига эга бўлиши; - ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш қобилиятига эга бўлиши; - фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув карорини қабул қила олиши; - бирламчи ташкилий тузилмалар (бўлимлар, бошқармалар) ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш қобилиятига эга бўлиши; - бажарилаётган иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган молиявий, моддий ва информацион ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш қобилиятига эга бўлиши;

		<ul style="list-style-type: none"> - интернет тармогида соҳага тегишли энг янги илмий, технологик ютуқлар хақидаги маълумотларни максадга йуналтирилган ҳолда қидириш ва топиш; - илмий-тадқикот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равища) касбий фаолият масалаларини ечиш қобилиятларига эга бўлиш керак.
--	--	--

ТМИ “Иқтисодиёт назарияси”

кафедраси профессори

и.ф.д. Расулова Д.В.

Тошкент молия институтининг Тошкент давлат шарқшунослик институти “Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик” бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратилган малака талабларига истеъмолчилар томонидан киритилган касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари

т/р	Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки учун кадр тайёрланаётган кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши		Тошкент давлат шарқшунослик институти бакалавриат таълим йўналиши битириувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5231000	Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	<ul style="list-style-type: none"> - илмий-тадқикот институтлари ва илмий марказларда ахборотни химоялашга оид мавзуларда илмий-тадқикот ишларини олиб боришда иштирок этиш; - ахборот хавфсизлигига оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий-тадқикот ютукларини ўрганиш; - касбий фаолият обьекти йўналишига мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқикот лойихаларини ўрганиш; - илмий-тадқикот институтлари ва илмий марказларда экспериментал тадқикотлар ўтказиш, уларнинг натижаларига ишлов бериш, баҳолаш ва бопқа касбий фаолият турларини бажариш; - илмий-тадқикот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда катнашиш; - тадқикот натижалари ва ишланмаларини тадбик этишда катнашиш; - маълумотларни жамлаш, кайта тайёрлаш, мавзу буйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил килиш; - республика ва хорижда чоп этилган илмий-техник ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш; илмий-тадқикот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш; - мавзу (топширик) бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил килиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш; - илмий-тадқикот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга тадбик этишда катнашиш;

		<ul style="list-style-type: none"> - инвестиция лойихаларини тузиш ва улар самарадорлигини оширишга қаратилган таклиф ва тавсиялар бериш қобилиятига эга бўлиш; - ташқи иқтисодий фаолият соҳасида ижтимоий ва иқтисодий концепциялар, мақсадли дастурлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш борасида таклифлар бериш қобилиятига эга бўлиш; - корхона ва ташкилотларнинг халқаро бизнес билан боғлиқ стратегия ва режаларни ишлаб чикишга маслаҳат бериш қобилиятига эга бўлиши керак.
--	--	---

**Ўзбекистон Миллий университети
“Иқтисодиёт назарияси” кафедраси
мудири и.ф.н., доц.**

Н.Г.Мўминов

Ўзбекистон Миллий университетининг Тошкент давлат шарқшунослик институти “Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик” бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратилган малака талабларига истеъмолчилар томонидан киритилган касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари

т/р	Ўзбекистон Республикаси ташки иқтисодий фролият Миллий банки учун кадр тайёрланаётган кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши		Тошкент давлат шарқшунослик институти бакалавриат таълим йўналиши битиравчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талабалари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5231000	Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)	<ul style="list-style-type: none"> - иқтисодчи, маркетолог, корхоналарнинг ташки иқтисодий бўлимларида мутахассис, ташкилот ва муассасаларда таржимон, ҳисобчи ва бошқа лавозимларда ишлаш кўнікмаларига ва қобилиятига эга бўлиш; - амалий фаолиятда интернет тизимида компьютер воситасида ахборот билан ишлаш ва улардан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиш; - ишлаб чиқариш ва бошқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва молиявий ресурсларни режалаштириш қобилиятига эга бўлиши; - ахборот-таълим технологиялар тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш ва бошқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чикиш қобилиятига эга бўлиши; - маъмурий-ташкилий ва бошқарув ечимларини амалиётга тадбиқ қилиш қобилиятига эга бўлиши; - ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш қобилиятига эга бўлиши; - фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув карорини қабул қила олиши; - бирламчи ташкилий тузилмалар (бўлимлар, бошқармалар) ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш қобилиятига эга бўлиши; - бажарилаётган иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган молиявий, моддий ва информацион ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш қобилиятига эга бўлиши;

		<ul style="list-style-type: none"> - интернет тармогида соҳага тегишли энг янги илмий, технологик ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсаддага йўналтирилган ҳолда қидириш ва топиш; - илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишида) касбий фаолият масалаларини ечиш қобилияtlарига эга бўлиш керак.
--	--	--

Ўзбекистон Миллий университети
“Макроиктисодиёт” кафедраси
мудири и.ф.д., проф.

А.В.Вахабов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида ва ҳар бир таянч ОТМ учун Ҳукумат томонидан чиқарилган Фармон ва қарорлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириги асосида Тошкент давлат шарқшунослик институтида ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларининг турдош ОТМлари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“10” 08 2018 й

Катишидилар:

ТДШИ дан: А.М.Маннонов – Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори, С.М.Умарова – ТДШИ Ўкув-услубий бўлим бошлиги, Қ.Омонов – Шарқ филологияси факультети декани, Ч.Хусанов – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва сиёсати факультети декани; И.Бекмуратов – Тарих ва фалсафа факультети декани; С.Хошимова – Хитойшунослик факультети декани; Р.Алимухамедов – Мумтоз филология кафедраси мудири, Р.Р.Алимова – МОХТМ кафедраси мудири, Т.С.Расулов – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти кафедраси мудири, Д.А.Пўлатова – Шарқ фалсафаси ва маданияти кафедраси мудири, У.У.Мухибова – Жанубий Осиё тиллари кафедраси мудири, Н.Э.Каримова – Хитой сиёсати, тарихи ва иқтисодиёти кафедраси мудири, Д.Сайфуллаев – Жаҳон сиёсати ва халқаро муносабатлар кафедраси мудири, Ш.Усмонова - Таржимашунослик кафедраси мудири.
Шунингдек, ЎзМУ, ЖИДУ, ТИУ, ЎзДЖТУдан таклиф этилган етакчи профессор-ўқитувчилар, кафедра мудиrlари.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширигида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруғида белгиланган вазифалар ижросини таъмиинлаш мақсадида Тошкент давлат шарқшунослик институти ижодий ишчи гурухлари томонидан тайёрланган қўйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари Малака талаблари ва ўкув режалари муҳокамаси:

Таълим йўналишлари:

- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (шарқ тиллари бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (мумтоз тиллар бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (хитой филологияси);
- 5120200 – Таржима назарияси ва амалиёти (шарқ тиллари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Шарқ мамлакатлари ва минтақалари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Марказий Осиё мамлакатлари бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (минтақалар бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (Хитой Xalq Республикаси);
- 5120800 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;

5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича).

Магистратура мутахассисликлари:

- 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқиқот йўналишлари бўйича);
- 5A120102 – Лингвистика (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120103 – Мумтоз филология (турлари бўйича);
- 5A120104 – Магншунослик ва адабий манбашунослик;
- 5A120201 – Қиёсий тилшунослик, лингвистик таржимашунослик (шарқ тиллари бўйича);

- 5А120302 – Тарих (йўналишлар ва мамлакатлар бўйича);
 5А120304 – Тарихшунослик, манбашунослик ва тарихий тадқиқот усуллари (мамлакатлар бўйича);
 5А120701 – Халқаро муносабатлар ва ташки сиёсат;
 5А120801 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
 5А231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича);
 5А231101 – Ташки иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича).

Сўзга чиқдилилар: А.Манипов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишига қабул килиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйругида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида тузилган ишчи гурух профессор-ўқитувчилари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ, хорижий ОТМлар тажрибасини ўрганиш натижасида 10 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида ахборот берди, уни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ҳакида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшигтилди: Н.Абдуллаев – Институтдаги барча кафедралар мутахассислари ва ЎзМУ, ЎзДЖТУ, ТИУ, ЖИДУ ижодий ишчи гурухлари аъзоларини жалб этган ҳолда амалдаги Малака талаблари замонавий таълим технологиялари, энг янги ахборот ва ўкув-услубий талаблар асосида таҳлил этилди, чет элдаги мос таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича таълим олиб бориладиган ОТМлар таълим тизими синчковлик билан ўрганиб чиқилди. Мазкур таълим йўналишлари ва мутахассисликлари бўйича турдош этиб белгиланган ОТМларнинг тегишли кафедралари билан боғланилиб, улардан таклифлар олинди ва Малака талаблари ҳамда ўкув режалар лойиҳаси тайёрланди. Ўкув режалардаги бир катор фанлар янгиланди ва қолган фанларнинг мазмуни тубдан ўзгартирилди. Ўкув режаларини ишлаб чиқилишида фанлар таркиби, уларнинг мазмуни, маъруза, амалий ва семинар машғулотларига ажратилиган юкламалар ҳажми, фанларнинг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалиётларни ўтказиш муддатлари белгиланган меъёрларга мос шакллантирилди.

Ушбу Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълимга қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттиради ва меъёр талабларига жавоб беради, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равиша республикамида олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, ҳалқ ҳўжалигига замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий қўнималарни бажаришга мўлжалланган. Малака талаблари республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ институтлари, турдош олий таълим муассасалари билан келишилган.

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида мухокамадан сўнг **ҚАРОР ҚИЛИНДИ:**

Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари маъқуллансан.

1. 2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари Малака талаблари ва ўкув режаларини Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига ташкил қилинган ишчи гурух вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим мини Ривожлантириш марказига топширилсан.

Мажлис раиси, ТДШИ ректори,
ф.ф.д., профессор

Котиба

Тошкент давлат шарқшунослик институти таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талабларининг асосий кадрлар истеъмолчилари билан

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“10” 08 2018 й.

Биз қўйида имзо қўювчилар – Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори А.Маннонов, Ўзбекистон Миллий университети ректори А.Мараҳимов, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ректори А.Абдуваҳитов, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ректори Ф.Рахимов Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофик ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари малака талаблари ва ўкув режалари билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Малака талаблари ҳамда ўкув режаларининг ишлаб чиқилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириги ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа меъёрий-хуқуқий хужжатлар, шунингдек, халқаро тажрибаларга асосланилган.

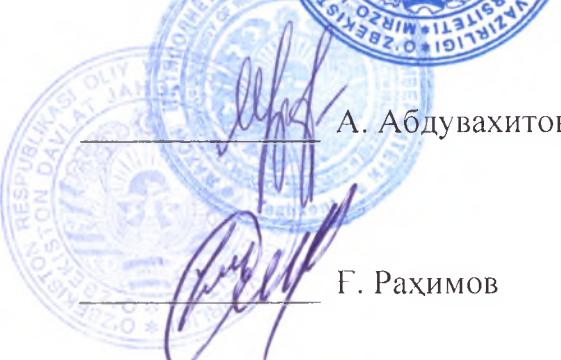
Мазкур малака талаблари ва ўкув режаларининг ишлаб чиқилишида асосий кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар ҳам инобатга олинган.

Ишлаб чиқилган малака талаблари ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофик.

Тошкент давлат шарқшунослик институти
ректори

Ўзбекистон Миллий университети
ректори

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия
университети ректори

А. Абдуваҳитов

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари
университети ректори

Ф. Рахимов

**Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган
5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Мамлакатимиз иқтисодиётининг барча тармоқларида модернизация жараёнлари излизлик билан амалга оширилмоқда. Бу эса модернизация талабларини ҳисобга олган ҳолда таълим тизимида чукур сифат ўзгаришларини амалга оширишни тақозо этмоқда. Шу муносабат билан замонавий талабларни ҳисобга олган ҳолда барча таълим йўналишлари ва мутахассисларни бўйича такомиллаштирилган таълим стандартлари ва ҳар бир таълим стандартининг малака талабларини тайёрлаш муҳим аҳамият касб этади.

Таъкидлаш лозимки, 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг тавсифи, ушбу таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи, бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар каби масалалар атрофлича ёритиб берилган ва унда сўнгги йилларда мамлакатимизда таълим тизимини ислоҳ қилиш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар, ривожланган мамлакатлар таълим тизими ривожланишидаги ижобий жиҳатлар ҳамда истеъмолчилар талаблари ҳисобга олинган.

Тақриз берилаётган 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг малака талаблари ўрганилаётган мамлакатлар иқтисодий таълим тизими хусусиятлари, миллий таълим концепциясининг асосий тамойиллари ҳамда истеъмолчилар талаблари ҳисобга олинган ҳолда ишлаб чиқилган. Шу сабабли у хорижий мамлакатлар иқтисодиёти таълим йўналиши бўйича малакали кадрлар тайёрлаш олдига қўйилган замонавий талабларга мувофик келади.

Мазкур малака талабларида уни ишлаб чиқиш учун асос бўлган меъёрий-хукукий ҳужжатлар, таълим стандартининг қўлланиш соҳаси, 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг касбий фаолиятлари тавсифи, бакалавриатнинг тайёргарлик даражасига қўйилган талаблар, бакалавриат таълим дастурларининг мазмuni ва компонентлари мантиқий боғлиқликда батафсил ёритилган.

Бакалавриатнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талабларда бакалавриатнинг таълим дастурларининг тадбик этилиши, ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари, моддий-техник базаси билан таъминлаш талаблари тўғри белгиланган.

Умуман олганда, 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг малака талаблари илғор хорижий мамлакатлар тажрибасига асосланган бўлиб, қўйилган талабларга жавоб беради ва уни юкоридаги таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлашда асосий ҳужжат сифатида кабул қилиш мумкин.

ТМИ “Иқтисодиёт назарияси”

кафедраси профессори

и.ф.д. Расулова Д.В.

**Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган
5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Мавжуд таълим-тарбия тизимини тубдан ислоҳ қилиш, уни сифат жиҳатдан янги даражага кўтариш, миллий кадрлар тайёрлашнинг янги тизимини барпо этишда замон талабларига жавоб берадиган, “ўзбек модели” тамойилларига мувофиқ келадиган давлат таълим стандартларини яратиш ва уни мунтазам такомиллаштириб бориш муҳим аҳамиятга эга. Шу нуктаи назардан таълим тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар йўналишига мос равиша ишлаб чиқилган 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари Хорижий Шарқ мамлакатлари иқтисодиёти, унинг ривожланиш хусусиятлари ва тенденциялари, ушбу мамлакатларнинг жаҳон хўжалик тизимига интеграциялашуви хусусиятлари, глобаллашув ва халкаро иқтисодий интеграция шароитида Ўзбекистоннинг Хорижий Шарқ мамлакатлари билан савдо-иктисодий, илмий-техник ва маданий алоқалари масалаларини пухта ўрганган иқтисодчи-кадрлар тайёрлашда алоҳида ўрин тутади.

Мазкур малака талабларида 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг тавсифи, ушбу таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи, бакалаврнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган талаблар каби масалалар атрофлича ёритиб берилган ва унда сўнгги йилларда мамлакатимизда таълим тизимини ислоҳ қилиш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар, ривожланган мамлакатлар таълим тизими ривожланишидаги ижобий жиҳатлар ҳамда истеъмолчилар талаблари хисобга олинган.

Малака талабларида ўкув фанларининг тақсимоти қайта кўрилиб, такомиллаштирилган ва унда умумкасбий ва мутахассислик фанларининг мазмунини бойитишга алоҳида эътибор қаратилган.

Юқоридагиларни хисобга олган ҳолда айтиш мумкинки, 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтакалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари замонавий талабларга жавоб беради, унда истеъмолчилар эҳтиёжлари хисобга олинган ва уни тегишли таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлашда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Бандлик
ва меҳнат муносабатлари вазирининг
ўринбосари

Низамов Б. М.

**Тошкент давлат шарқшунослик институти томонидан тайёрланган
5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик
(мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Мавжуд таълим-тарбия тизимини тубдан ислоҳ килиш, уни сифат жихатдан янги даражага қўтариш, миллий кадрлар тайёрлашнинг янги тизимини барпо этишда замон талабларига жавоб берадиган, “ўзбек модели” тамойилларига мувофиқ келадиган давлат таълим стандартларини яратиш ва уни мунтазам такомиллаштириб бориш муҳим аҳамиятга эга. Шу нуқтаи назардан таълим тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар йўналишига мос равишда ишлаб чиқилган 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари Хорижий Шарқ мамлакатлари иқтисодиёти, унинг ривожланиш ҳусусиятлари ва тенденциялари, ушбу мамлакатларнинг жаҳон хўжалик тизимига интеграциялашуви ҳусусиятлари, глобаллашув ва ҳалқаро иқтисодий интеграция шароитида Ўзбекистоннинг Хорижий Шарқ мамлакатлари билан савдо-иктисодий, илмий-техник ва маданий алоқалари масалаларини пухта ўрганган иқтисодчи-кадрлар тайёрлашда алоҳида ўрин тутади.

Мазкур малака талабларида 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналишининг тавсифи, ушбу таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг таснифи, бакалаврнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар каби масалалар атрофлича ёритиб берилган ва унда сўнгги йилларда мамлакатимизда таълим тизимини ислоҳ килиш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар, ривожланган мамлакатлар таълим тизими ривожланишидаги ижобий жиҳатлар ҳамда истеъмолчилар талаблари ҳисобга олинган.

Малака талабларида ўкув фанларининг тақсимоти қайта кўрилиб, такомиллаштирилган ва унда умумкасбий ва мутахассислик фанларининг мазмунини бойитишга алоҳида эътибор қаратилган.

Юқоридагиларни ҳисобга олган ҳолда айтиш мумкинки, 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари замонавий талабларга жавоб беради, унда истеъмолчилар эҳтиёжлари ҳисобга олинган ва уни тегишли таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлашда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси савдо-саноат

палатаси раиси ўринбосари

Ураков Ж.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус қасб-хунар таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг “Ижтимоий ва гуманитар фашлар” Ўқув-услубий бирлашмаси мажлисининг

БАЁННОМАСИ

“15” 08 2018 йил

Тошкент шаҳри

Қатиашдилар: Бирлашма раиси – А.М. Маннонов

Аъзолари: Ўқув-услубий бирлашма котиби: С.М. Умарова;
ўқув-услубий бирлашма аъзолари ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйргуда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини мухокама қилиш ҳамда уни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси А.М.Маннонов:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйргуда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида институтда тузилган ишчи гурӯҳ профессор-ўқитувчилари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассислари Классификатори”га мувофиқ 10 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 11 та магистратура мутахассислари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ахборот берди, уни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ҳақида йигилиши қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: ТДШИ Ўқув ишлари бўйича проректор Н.Абдуллаев:

Институтдаги барча кафедралар мутахассислари ва турдош олий таълим муассасаларидан мутахассис профессор-ўқитувчиларни жалб қилган ҳолда, чет элдаги мос таълим йўналишлари ва мутахассислари бўйича таълим олиб бориладиган ОТМлар таълим тизимини изчил ўрганиш натижасида ҳамда белгиланган директив хўжоатларга асосланиб, юкорида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассислари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаси қайта ишлаб чиқилди.

Ушбу Малака талаблари ва ўқув режалари олий таълимга қўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттиради ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради, олий таълим йўналишлари ва мутахассислари классификаторига мос равишда республикамида олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, ҳалқ хўжалигига замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Малака талаблари республикадаги асосий кадрлар буюртмачи ва истеъмолчиси бўлган вазирлик, идора, корхона ва ташкилотлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ институтлари, турдош олий таълим муассасалари билан келишилган.

Юкоридагиларни инобатга олиб, куйидаги такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Таълим йўналишилари:

- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (шарқ тиллари бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (мумтоз тиллар бўйича);
- 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиши (хитой филологияси);
- 5120200 – Таржима назарияси ва амалиёти (шарқ тиллари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Шарқ мамлакатлари ва минтақалари бўйича);
- 5120300 – Тарих (Марказий Осиё мамлакатлари бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (минтақалар бўйича);
- 5120700 – Жаҳон сиёсати (Хитой Халқ Республикаси);
- 5120800 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
- 5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича).

Магистратура мутахассисликлари:

- 5A120101 – Адабиётшунослик (шарқ тиллари ва тадқикот йўналишлари бўйича);
- 5A120102 – Лингвистика (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120103 – Мумтоз филология (турлари бўйича);
- 5A120104 – Магнушунослик ва адабий манбашунослик;
- 5A120201 – Қиёсий тилишунослик, лингвистик таржимашунослик (шарқ тиллари бўйича);
- 5A120302 – Тарих (йўналишлар ва мамлакатлар бўйича);
- 5A120304 – Тарихшунослик, манбашунослик ва тарихий тадқикот усуллари (мамлакатлар бўйича);
- 5A120701 – Ҳалқаро муносабатлар ва ташки сиёсат;
- 5A120801 – Шарқ фалсафаси ва маданияти;
- 5A231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича);

5A231101 – Ташки иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича).

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюрмачилари ва истеъмолчилари, турдош ОТМлари билан келишув баённомаси олинган. Сизлардан тайёрланган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни сўрайман.

Бирлашма аъзоларидан: ф.ф.д., профессор К.Содиков, т.ф.д., профессор М.Исҳоков, PhD Д.Сайфуллаев, и.ф.д., профессор Т.Расуловлар ҳам сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режаларини замонавий талаблар асосида тайёрланганилиги, уларда хорижий тажрибалар ҳамда гуманитар соҳадаги ислоҳатлар инобатга олинганлигини таъкидладилар. ушбу таълим йўналишлари Малака талаблари ва ўкув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

А.Маннонов - бирлашма раиси, профессор. Институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари олий таълим талаблари асосида тайёрланган, уларда Республикаизда гуманитар соҳада рўй берадиган иқтисодий ислоҳатлар ҳамда ҳалқаро тажрибалар тўлигича ўз аксини топган, деб ўйлайман. Шунинг учун муҳокамага кўйилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўкув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

Йигилиш аъзоларининг билдирган фикр ва мулоҳазаларини эътиборга олиб “Ижтимоий ва гуманитар фанлар” ўкув-услубий бирлашмаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Тошкент давлат шарқшунослик институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўкув режалари маъқуллансин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган 10 та таълим йўналишлари ва 11 та магистратура мутахассисликлари Малака талаблари ва ўкув режалари Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига ташкил килинган ишчи гурӯх вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибида тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус, қасб-хунар таълимини Ривожлантириш марказига топширилсин.

“Ижтимоий ва гуманитар фанлар”
Ўкув-услубий бирлашмаси раиси, ф.ф.д., профессор

Бирлашма котиби:

А.МАННОНОВ

С.СУМАРОВА

**5231000–Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича Малака талабининг ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5231000–Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишини малака талабини ишлаб чиқида куйидаги меъёрий-хукуқий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишиган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириги;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқида бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилик томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриатда “Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи «Гуманитар ва табиий-илмий фанлар”га ўзgartирилди ва умумий юклама ҳажми 15-20 %дан 20-30%гача оширилди. “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 45-50 %дан 30-50 %гача, “Ихтисослик фанлари” блокнинг ҳажми 10-15%дан 20-35 %гача кўпайди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 16 хафтадан 30 хафтага оширилди ва аудитория машгулотларининг хафталик юклamasи 32 соатдан 30 соатга кисқартирилди.

Ушбу малака талаб “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг максади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустакиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халиқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чукур билим, мустакил фикрлаш, юксак қасбий малакавий қўнким шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуклари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилияtlари ва эктиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг кулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқида муҳим аҳамият қасб этди.

5231000–Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёrlари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқида мамлакат ижтимоий-иктисодий таракиётининг истикборлари, жамият эктиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчилирининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор ёсрий эктишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғулаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тошкент давлат шарқшунослик институти
ўқув ишлари бўйича проректори

Н.А. Абдуллаев

5231000 – Хорижий мамлекеттер иқтисодиети ва министарлар
министралар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўкув жараёни жадвали ва ўкув режасининг
2017 йилда таєдикланган ўкув режаси билан қиёсий-солиштирма жадвали

I. ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

2017 йилдаги үкүв режа бўйича

Назарий Тальлим

A

Аттестация

Малака
амалиёти

Д

Давлат
аттестацияси

Битириув
малакавий иши

Таблицы

2018 йил үкүв режаси бүйнч

Напарий ва амалий тадъиим

A

ECTAMUS TAN

Малакавий ахадіт

11

Глава 1. АFFECTАЦИОННЫЙ

Битирув малакавий иши химоисабилан

Тактика

Ҳафталик ўкув жараёни жадвали ва турли хилдаги дарслар ҳажми 2018 йилга; ўкув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари 2017 йилдагидан олинган.

II. ҮҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	2017 йилдаги ўқув режа бўйича			2018 йилдаги ўқув режа бўйича			Аудитория юкламаси фарки +/-	Изox*		
		Юклама хажми, ва соат ва % да		Юклама хажми, ва соат ва % да							
		Умумий	%	Аудитория	Умумий	%	Аудитория				
1.00	Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар	1102	15,7	666	1662	25	932	+560	Блокнинг номланиши Гуманитар ва табиий илмий фанлар деб ўзгартрилди		
1.01	Ўзбекистон тархни	90		54	78		52	-12			
1.02	Миллий гоя. Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси	60		36	78		52	+18	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фукаролик жамияти деб номланди		
1.03	Фукаролик жамияти	90		54							
1.04	Динииннослик	60		36	64		36	+4			
1.05	Фалсафа	118		72	128		72	+10			
1.06	Иқтисодиёт науяси	60		36				-60			
1.07	Ўзбек (рус) тили	150		90	184		102	+34			
1.08	Хорижий тил	356		216	880		488	+524			
1.09	Жиҳомоний маданият*	118		72	128		68	+10	номи Жиҳомоний тарбия ва спорт деб ўзгартрилди		
2.01	Иқтисодчилар учун математика	214		126	122		68	-88			
2.02	Иқтисолдат математик усуллар ва моделлаштириши	184		108	122		68	-62	2-блокка ўтказилди		
2.03	Оқонометрика асослари	122		72	122	68			2-блокка ўтказилди		
2.04	Иқтисолдатга ахборот технологиялари	122		72	122		68				
2.05	Жаҳон иқтисолидаги географияси	122		72				-122	Ўкув режадан чиқарилди		
2.06	Экология ва атроф-мухитни мухофиза килиши	62		36				-62	Ўкув режадан чиқарилди		

2.07	Мамлакатшунослик	212		126	124		68	-88	3-блокка ўтказилди
3.00	Умумқасбий фанлар	3530	50,3	2084	3240	49	1794	-290	2-блок деб ўзгартырилди
3.01	Иктисолиёт назарияси	122		72	124		68	+2	
3.02	Ўзбекистон иктисолиётни	122		72	124		68	+2	
3.03	Пул ва молия	122		72				-122	Ўкув режадан чиқарилди
3.04	Макро ва микро иктисолиёт	122		72	124		68	+2	
3.05	Бухгалтерия хисоби асослари	62		36	62		34		
3.06	Ташки иктисолий фаолият	74		44	72		40	-2	3-блокка ўтказилди
3.07	Статистика	122		72	124		68	+2	
3.08	Маркетинг ва менежмент асослари	212		126	124		68	-88	
3.09	Жаҳон иктисолиётни ва ҳалқаро иктисолий муносабатлар	244		144	144		80	-100	3-блокка ўтказилди
3.10	Ўрганилаётган минтака (мамлакат) иктисолиётидаги институционал узгаринилар	74		44				-74	Ўкув режадан чиқарилди
3.11	Асосий шарқ тили	1566		924	2126		1180	+560	
3.12	Гарб тили	514		304				-514	1-блокка ўтказилди
3.13	Иктисолий таълимотлар тарихи	62		36				-62	Ўкув режадан чиқарилди
3.14	Тағлов фанлари	112		66	66		36	-46	
4.00	Ихтиосолик фанлари	982	14,0	582	962	15	538	-20	3-блок деб ўзгартырилди
4.01	Ўрганилаётган минтака (мамлакат) иктисолиётни	514		304	512		284	-2	
4.02	Ўрганилаётган минтака мамлакатларида банк-молия тизими	74		44	62		34	-12	
4.03	Ўрганилаётган минтака мамлакатларида бизнес ва тадбиркорлик	62		36	124		68	+62	
4.04	Ҳалқаро молиявий ва иктисолий таъкидотлар	74		44	72		40	-2	Ўрганилаётган минтака мамлакатларида инвестицион фаолият деб номи ўзгартырилди
4.05	Ўрганилаётган минтака мамлакатларида инновация ва инвестиция сиёсати	74		44	72		40	-2	Ўрганилаётган минтака мамлакатларида инновация сиёсати деб номи ўзгартырилди
4.06	Тағлов фанлари	184		110	108		60	-76	
5.00	Қўшимча фанлар	428	6,1	252	396		220	-32	
	ЖАМИ:	7020	100	4160	6588	100	3660	-756	
	Малакавий амалиётни	972			1188			+216	Малакавий амалиёт ўтказилиши 18 ҳафтадан 22 ҳафтага узайтирилди
	Битирув малакавий иши	270			324			+54	
	Аттестациялар	1026			972			-54	
	ЖАМИ:	2268			2484			+216	
	ҲАММАСИ:	9288			9072			-216	

Изоҳ: 2018 йил ўкув режасида “Гуманитар ва ижтимоий-иктисолий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгартырилди, фанлар сони 17 тадан 8 тага камайтирилди, умумий юклама ҳажми 29,6%дан 25%гача оширилди.

“Умумқасбий фанлар” 3-блок 2-блок деб ўзгартырилди, ўкув юклама ҳажми 50,3%дан 49%га камайтирилди.

“Ихтиосолик фанлар” 4-блок 3-блок деб ўзгартырилди, ўкув юклама ҳажми 14,0% дан 15% гача оширилди.

Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 18 ҳафтадан 22 ҳафтага оширилди, аудитория машгулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга кискартирилди.

Ўкув ишлар бўйича проректор

Н.Абдуллаев

5231000 – Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалавриатура давлат таълим стандартининг халқаро миқёсдаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

Бакалаврнатурада таълим жараёнининг умумий қўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Америка Кўшма Штатлари (бакалавриат)	Россия Федерацияси (бакалавриат)
1.	Давомийлиги	4 йил	4 йил	5 йил
2.	Таълим олувчилик сони	100 тагача	300-450 тагача	250-300 та
3.	Ўтиш жойлари	Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослиги факультети	Университет қошидаги факультет, илмий-тадқиқот маркази ва унинг филиаллари, хориждаги турдош университетлар қошидаги иқтисодиёт факультетлари ёки бўлимлар	Университет қошидаги иқтисодиёт факультетининг зарур кадрлар билан таъминланган ва илмий-техник салоҳиятга эга бўлган кафедралари
4.	Таълим берувчилик	Тизимли равишда илмий ёки илмий-услубий фаолият билан шугулланувчи ва илмий даража ва унвонга эга бўлган профессор-ўқитувчilar	Университетлар қошидаги иқтисодиёт факультети профессор-ўқитувчilari, илмий-тадқиқот марказлари ва уларнинг филиаллари мутахассислари	Тизимли равишда илмий ёки илмий-услубий фаолият билан шугулланувчи ва илмий даража ва унвонга эга бўлган профессор-ўқитувchilar
5.	таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Куйидаги тартибда амалга оширилади: деканат-битириувчи кафедраси мудири-илмий раҳбар ёки бевосита таълим берувчи профессор-ўқитувчи-магистрант	Куйидаги тартибда амалга оширилади: илмий-тадқиқот маркази-дастур директори-илмий консультант ёки бевосита таълим берувчи профессор-ўқитувчи-таълим олувчи	Куйидаги тартибда амалга оширилади: деканат-битириувчи кафедраси мудири- бевосита таълим берувчи профессор-ўқитувчи-магистрант

Бакалавриат таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Америка Кўшма Штатлари (бакалавриат)	Россия Федерацияси (бакалавриат)
1.	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза ва семинар машғулотлари кўринишида асосий базада ва қисман амалиёт ўтказиладиган муассасаларда амалга оширилади	Асосан таълим ва илмий-тадқиқот марказларида лекция, семинар дарслари ва кичик конференциялар кўринишида ўтказилади. Талаба фанларни танлаш хукуқига эга	Маъруза ва семинар машғулотлари кўринишида иқтисодиёт факультетида ва қисман амалиёт ўтказиладиган муассасаларда амалга оширилади.

2.	Амалий таълим	Корпоратив ҳамкорлик шартномалари имзоланган корхоналарда, илмий тадқиқот институтларида амалга оширилади	Ўқув дастурида кўрсатилган цикллар кўринишида илмий-тадқиқот марказлари ва уларнинг филиалларида амалга оширилади	Амалий машғулотлари кўринишида зарур кадрлар ва илмий-техник салоҳиятга эга бўлган кафедралар ва кисман амалиёт ўtkазиладиган муассасаларда амалга оширилади
3.	Илмий-тадқиқот ишлари	Таълим оловчилар танлаган мавзуси бўйича битирув ишини асосан битирувчи кафедрада амалга оширади, уларга кафедра профессор-ўқитувчилари ёки ҳамкорлик шартномалари асосида бошқа турдош ОТМ ва илмий-тадқиқот институтлари ходимлари орасидан илмий раҳбар (илмий консультант) тайинланади. Илмий изланиш давомида талабалар илмий мақолалар, тезислар ёзиш, ОТМ, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этади.	Таълим оловчилар илмий ёки кейинги босқичда магистрлик илмий ишига асос бўлиб хизмат килади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Уларга ўқиш жараённида таълим берувчи профессорлар орасидан илмий консультант тайинланади.	Таълим оловчиларнинг мустақил илмий иши тегишли кафедралар томонидан белгиланган профессор-ўқитувчи раҳбарлиги остида олиб борилади. Илмий иш давомида таълим оловчи реферат ва курс ишлари тақдим қилиши, конференцияларда иштирок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзадилар.
4.	Мустақил таълим	Таълим оловчилар назарий машғулотлар, амалий кўнималар ва илмий ишлари бўйича мустақил иш олиб боришади, асосий база ва бошқа таълим муассасаларида яратилган шароитлардан (тарқатма материаллар, хужжатлар, кутубхона, интернет тармоғи ва бошқа асбоб-ускуналар) фойдаланилган ҳолда ўз билимларини оширадилар. Мустақил ишлари натижалари тизимли равишда тегишли	Таълим оловчилар университет илмий-тадқиқот марказларида мавжуд бўлган барча шароитлардан унумли фойдаланган ҳолда танланган илмий мавзулари юзасидан мустақил ишлари натижалари ва тизимли равишида мустақил ишлари натижаларини эссе ва тақдимотлар шаклида илмий раҳбар (консультант)ларига тақдим этишади	Таълим оловчилар танланган мавзулар бўйича мустақил илмий-тадқиқот ишлари олиб борада барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин. Мустақил ишлари натижалари тизимли равишида тегишли кафедралар ва илмий раҳбари томонидан назорат қилинади.

		кафедра ва илмий раҳбари томонидан назорат қилинади.		
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Таълим олувчиларнинг назарий ва амалий кўникмалари ва илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳоллаш рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний баҳолаш ҳамда ҳар ярим йиллик аттестациякўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтихонлари ёзма шаклда ўтказилади.	Таълим олувчиларнинг назарий билимлари тест асволлар орқали баҳоланади. Амалий кўникмалари ҳар танланган курс давомида кузатиш ҳамда мустақил намойиш этиш ва тестлар орқали баҳоланади. Якуний баҳолаш ёзма тестлар, эсселар ва тақдимотлар кўринида баҳоланади.	Таълим олувчиларнинг жорий билимлари, компетенцияси ва ўзлаштириш даражаси жорий ва оралиқ баҳолаш кўринишида амалга оширилади. Ўқув дастури сўнгига таълим олувчилар мутахассислик бўйича барча назарий ва амалий билимлари факултет томонидан ишлаб чиқилган баҳолаш ишланмасига мувофиқ ҳолда баҳоланади.

Бакалавриат таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Муддати	Америка Кўшма Штатлари (бакалавриат)	Муддати	Россия Федерацияси (бакалавриат)	Муддати
1. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) иқтисодиёти	526	1. Регионалистика	144	1. Минтақашуносликка кириш	200
2. Ўзбекистон иқтисодиёти	126	2. Глобал ва миллий иқтисодиёт	288	2. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) тили	2000
3. Асосий Шарқ тили	1360	3. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) тили	512	3. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) давлат тузуми, тарихи ва маданияти	244
4. Мамлакатшунослик	254	4. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) давлат тузуми, тарихи, дини ва маданияти	216	4. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат) иқтисодиёти	380
5. Макро ва микроиктисодиёт	126	5. Экономикс	288	5. Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар	300
6. Пул ва молия	126	6. Халқаро иқтисодиёт	216	6. Ўрганилаётган минтақа	244

				(мамлакат)нинг халқаро алоқалари ва ташқи сиёсати	
7. Жаҳон иқтисодиёти	190	7. Халқаро савдо	216	7. Халқаро ҳуқук	244
8. Ўрганилаётган минтақа (мамлакат)да ташқи иқтисодий фаолият	72	8. Халқаро интеграция ва халқаро ташкилотлар	216	8. Макро ва микроиктисодиёт	244
9. Статистика	190	9. Статистик методлар	216	9. Миллий (Россия Федерацияси) иқтисодиёт	244
10. Бухгалтерия ҳисоби асослари	126	10. Молиявий ва бошқарув ҳисоби	216	10. Ижтимоий-иктисодий статистика	244
11. Маркетинг	126			11. Халқаро маркетинг	170

Ўзбекистон Республикаси, АҚШ ва Россия Федерациясида ҳозирги кунда қўлланилаётган “Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти” таълим йўналиши бўйича бакалавриат тизимидағи таълим стандартларининг қиёсий таҳлили кўрсатишича, ушбу йўналиш энг муҳим йўналишлардан бири бўлиб, у ўз ичига таълим жараёнининг барча жиҳатларини, нафақат аудитория соатларини, балки малакавий амалиёт, илмий тадқиқот ва аттестация натижаларини ҳам ўз ичига қамраб олади. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, мамлакатимизда яратилаётган “Хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик (мамлакатлар ва минтақалар бўйича)” таълим йўналиши бўйича давлат таълим стандарти жаҳон андозаларига мос бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажralиб туради. Киритилаётган ўзгаришлар таълим берувчилар фаолияти сифатини кўтариш ва ўкув жараёнини янада такомиллаштиришга хизмат қиласи.